

VAISENHUSIANERBLADET

UDGIVET AF FORENINGEN:

„DET GODE MINDE“

Nr. 5.

København, Maj 1907.

5. Aarg.

E. B. Werner.

* $\frac{5}{2}$ 1833 — † $\frac{28}{8}$ 1907.

Onsdagen den 3. April jordedes paa Holmens Kirkegaard den Mand, hvis Billede vi i Dag bringer, og som med Sandhed kunde kaldes en af »Det gode Minde«s Støtter. Repræsentanter for Marinen, hvor han havde haft sin Livsgerning, Vajsenhusets Forstander og en stor Skare Vajsenhusianere fulgte ham til Graven.

Elias Werners Navn findes mellem dem, som i 1858 stiftede »D. g. M.«, og i næsten 50 Aar har han været et trofast Medlem af Foreningen, delt dens Glæder og Sorger og med aldrig svækket Interesse fulgt dens Liv, selv efter at Sygdom det sidste Aar havde bundet ham til hans Stue. Som han var mellem Foreningens Stiftere, saaledes var han ogsaa med til at værne dens første Skridt og til at glæde sig ved dens Opblomstring. — I 1873 blev Werner valgt ind i Bestyrelsen. At han allerede samme Aar kom til at fungere som Formand beroede paa, hvad man i daglig Tale kalder en Tilfældighed, idet Formand og Medbestyrere paa Grund af Uoverensstemmelse mellem dem og Foreningen nedlagde deres Mandater paa en ekstraordinær Generalforsamling, og de tilbageblevne Bestyrelsesmedlemmer bemyndigede til at fungere Aaret ud. Men det var ingen Tilfældighed, at Foreningen næste Aar genvalgte ham til Formand, uagtet han gjorde opmærksom paa, at hans Togter om Sommeren som Maskinmester i Marinen vilde afbryde hans Arbejde i Bestyrelsen, og det var et Tegn paa Tillid, at han Aar efter Aar blev valgt paany, uagtet den samme Hindring stadig var til Stede. — I en Forening, hvor saa mange Villier maa og skal give sig Udslag, saa mange Meninger komme frem, kan Bølgerne jo undertiden gaa højt. Man

sørger da for at have ved Roret en Mand, som har Evnen og Villien til at holde det slingrende Skib i den rette Kurs. En saadan Mand var Werner. Han var vel ikke nogen Initiativets Mand, og de store og indgribende Foretagender indenfor »D. g. M.« har maaske ikke haft deres Udspring hos ham; men han havde Evnen til at møde alt nyt og godt med Forstaaelse, og havde en Ide først hans Sympati, saa sveg han den ikke, men arbejdede for den paa den stilfærdige, trofaste Maade som var ham egen.

I cirka 15 Aar stod han som Foreningens Formand, og i den Tid begyndtes og fuldførtes et stort Arbejde: Indsamlingen til og Bygningen af vor Stiftelse for gamle Vajsenhusianere. — Efter at dette Maal var naaet og Stiftelsen indviet 1886, traadte Werner efter eget Ønske ud af Bestyrelsen, men deltog med sin Hustru troligt i alle Foreningens Møder, indtil Forholdene førte med sig, at han endnu engang maatte tage Del i dens Ledelse.

Paa Generalforsamlingen i 1901 traadte den samlede Bestyrelse fra og ønskede ikke Genvalg. — Med Vanskelighed fik man dannet en ny Bestyrelse, hvori Werner, halvt mod sin Villie, maatte tage Sæde; men trods dette og trods sin

Alder udførte han sit Hverv med Energi og Samvittighedsfuldhed, indtil han Aaret efter afløstes af yngre Kræfter.

Men, hvorledes det end gik, hans Kærlighed til »D. g. M.« affaldt aldrig; han fordrede intet for sig selv, kun dette at være med i Foreningens Liv og Gerning, trofast, besindigt og samvittighedsfuldt. — Ved hans Grav vil vi ønske, at »D. g. M.« i kommende Tider maa faa og bevare mange Medlemmer som *Elias Werner*.

Det kgl. Vajsenhus

1720—1727.

(Fort.)

I et lille Skrift »Et Par Blomster af den fromme Ungdoms Have« i pietistisk Aand, der udkom i Anledning af »Waisenhusets Jubel-Fest den 11. Oktober 1777« findes følgende, skrevet rimeligvis af Informator, senere Præst i Starup, *Solthau*:

»Da jeg om Høsten 1728, kort førend GUD hjemsøgte os med den store Ildebrand, begyndte, ved Undervisning, Formaning og de guddommelige Sandheders særdeles Henegnelse paa enhver Tilstand, at forbedre de Børn, som første Gang skulde gaa til GUDs Bord; haver ieg, GUD være Lov, bemærket at mit Arbejde ikke var uden Velsignelse.

»Medens Ildebranden varede, kunde man ikke uden Hjertets Bevægelse se paa, hvorledes en stor Del af dem, ja næsten alle, laa paa deres Ansigter og raabte hjertelig til GUD, om at afvende den haarde Straf, som hengte over os: hvilket de ogsaa fortsatte, da vi allerede maatte forlade Huuset, og vort Haab, at GUD skulde skaane os, syntes ganske at være ude: Dog hørte GUD de Umyndiges Suk og Raab, og skiænkede os en Deel af vort fattige Waysenhuus, saa at vi inden to Dage kunde alle begive os derind igen.«

Af denne Udtalelse, som jo har en betydelig Vægt, eftersom det er een af Informatorerne, der selv har oplevet disse Rædselsdage paa Vajsenhuset, fremgaar det altsaa, at selve den Skade, Ilden forvoldte Stiftelsen, ikke var større, end at man kunde flytte ind igen 2 Dage efter. — Af Reisens Beskrivelse synes det at fremgaa, at det foruden Kirken tillige var Bagbygningen, der brændte. Et Skrift fra vore Dage siger, at hele Vajsenhuset brændte, men dette beror paa en Misforstaaelse, de forskellige Beskrivelser af Københavns Brand 1728 omtaler, at »det halve Vajsenhus brændte«, og dette stemmer bedre med de ovenfor citerede Udtalelser, ligesom jo ogsaa Direktionsprotokollen bevidner, at Virksomheden fortsattes uforandret. Det samme fremgaar ogsaa af den anden Informators, *Schwartzkopfs*, Erindrings-Leksikon, der siger saaledes i Biografien af Pastor Ewald: »Efter Branden holdt vi Prædiken paa en af Skolerne (Fundatsen havde udtalt, at der skulde være et bestemt Antal Klasser, een for hver Informator, disse Klasser kaldtes henholdsvis Geert Hansens Skole, Schwartzkopfs Skole o. s. v.), thi det halve blev staaende, men Folkets Mængde nødte os til at indrette vor Ridestald til en Kirke, hvor baade Rige og Fattige, Høye og Lave dog indfandt sig, med største Bifald.« Til Belysning af Ewald Personlighed fortsætter Schwartzkopf saaledes: »Her gjorde Ewald den

største Nytte og stod i højeste Lys, Kraft og Reenhed, aller helst da Præstelarmen og Misundelsen begyndte, og forvoldte den store Commission tempore C 6, hvor da Ewald og Madam Wulf, hans Kones Moder, bleve hver Gang og snart af hver Mund citerede.«

I hvorvel Direktionsprotokollen kun har sparsomme Meddelelser om Branden og i selve Aaret 1728 kun har den korte Bemærkning, som er omtalt ovenfor, om at Inspektøren skulde specificere de i Branden »forlorne Prioriteter«, vidner dog enkelte Udtalelser i de følgende Aar om, at Branden har fundet Sted.

Fondet til Opførelse af

»Det gode Minde«s eget Hjem

(Stiftet af Hr. Forstander Gandrup)

Kapitalen er nu Kr. 1,933.73
Indkommet ved »Det lille Lotteri« (de tiloversblevne Genstande fra Basaren) - 75.50

Ialt Kr. 2,009.23

Bidrag modtages fremdeles med Taknemmelighed; ligledes gerne nye Indmeldelser af Bidragydere.

BESTYRELSEN.

VAJSENHUSIANA.

»Hvor er I henne, I store og smaa —.«

Det er med modstridende Følelser, man sætter sig til at referere d. 11. April.

Tillægsord som *udmærket* og *sløjt* løber een med lige Ret i Pennen.

For at gemme det bedste til sidst tør man vel med et mildt Udtryk kalde Tilslutningen sløj, naar vi som en Forening med henimod et Par Hundrede Medlemmer til en saadan Aften kun formaar at samle et Publikum paa godt og vel et Hundrede Mennesker, hvoraf endda en ikke ringe Del er besøgende. Hvis man blot kalkulerer med et gennemsnitligt Salg af 1—2 Billetter pr. Medlem, giver det et særdeles pænt Resultat, og nogle enkelte af det mere ivrige Mindretal solgte hver for sig lige op til en Snes Stykker til fremmede. Naar en saa pænt og moderat arrangeret Aften med kendte, skattede (og derfor ikke helt billige) fremmede Kræfter skal være ensbetydende med et klækkeligt Underskud, saa er det en Dødsdom over fremtidige, lignende Fester i »D. g. M.«; thi hvilket For-nøjelsesudvalg har Lyst til at gentage Eksperimentet.

Men, hvad selve Aftenen, d. v. s. Underholdning og Bal angaar, var det *udmærket* efter vore Forhold; de Udtalelser fra besøgende, man har hørt, gik ogsaa i den Retning.

Herr Anders Andersens kendte Baryton og Herr V. Gandrups smukke Violinumre hørtes med Glæde, og Fru A. Gnutzmanns fortræffelige Viseforedrag henrev Gang paa Gang Tilhørerne til begejstret Bifald, for hvilket Fruen meget beredvilligt kvitterede med Ekstranumre. Naar man hører Herr Victor Neumann fortælle »Dumpet«, maa selv den alvorligste le, og Herr N. gav ogsaa meget venligt efter for Latter- og Klapsalverne og foredrog yderligere et Par Smaa-historier. Endelig lod vor støtte Soiré-Kraft, Herr Poul Olesen, sig høre med to stemningsfulde Cellostykker.

Blandt Tilhørerne havde vi — som saa ofte før — Fornøjelsen at se vor gamle Herr Vald. Kolling med Frue og — for første Gang — vor trofaste Annoncør, Herr Vilh.

Hansen (Vilh. Hansen & Co.); vi haaber, at Herr H. be-
fandt sig tilstrækkeligt vel iblandt os til senere at ville
gentage Besøget. Det samme gælder for et af vore nyeste
Medlemmer, Herr Grosserer H. C. Formann (F. Meyer &
Co.), som tilligemed sin Frue for første Gang gæstede os
den Aften.

Efter en Forfriskningspavse tog Musikken fat, som
under Herr Vald. Nielsens elskværdige Ledelse snart
anførte et livligt Bal i den med Hensyn til Gulv og Loft
lige fortrinlige Sal (ja, jeg tænker paa Ovenventilationen).

Fornøjelsesudvalget maatte (trods Protest fra »det al-
vorlige Medlem«s Side) give Forlængelse til 3; men endnu
en Stund derefter klang »Frodigsen«s — stundom mindre
klangfulde end frodige — Viser for »de sidste paa Skansen«.

Jon.

St. Bededagsaften fejredes paa sædvanlig Vis med Te
og varme Hveder, og Aftenen havde i Aar tillige en anden
Attraktion, idet nemlig Trækningen af det lille 10-Øres
Lotteri skulde finde Sted samtidig. — Da Medlemmerne
henad Kl. 9 begyndte at strømme ind, mødte Øjet straks
i et Hjørne af et af Lokalerne en meget fiks Opstilling
af alle de mange dejlige Ting, der kunde vindes, og en-
kelte lod sig deraf friste til endnu at sikre sig et Par
Lodsedler. Kort efter tog Trækningen sin Begyndelse og
fortsattes indtil Kl. 10, da man brød af for at begive sig
ind til Teen og de varme Hveder. Formanden tog her-
under Ordet for at mindes den nu forsvundne Vintersæson,
som, paa enkelte gode Aftener nær, jo nærmest maatte
siges at have »slæbt« sig hen. Forhaabentlig bragte dog
Fremtiden en Bedring heri, og med dette Ønske udbragtes
et Leve for »D. g. M.«. — Endnu talte Hr. Johs. Madsen
for Damerne, idet han i spøgefulde Vendinger udtalte, at
vi ikke kunde synge: »Sparsomt i Norden vi. . .« (Da-
merne repræsenterede nemlig den Aften ¾ af de tilstede-
værende) og bad sluttelig det maskuline Mindretal ud-
bringe et Leve for vore mange dejlige »Teroser«!

Man fortsatte derefter Trækningen af Lotteriet og blev
netop færdig dermed saa betids, at den sidste Sporgovn
kunde naaes.

Lotteriet den 25. April 1907.

Følgende Numre udkom med Gevinst:

8. 9. 18. 20. 21. 22. 23. 26. 29. 33. 36. 53. 64.
66. 67. 69. 74. 85. 88. 89. 90. 92. 93. 100. 103. 110.
111. 121. 126. 131. 135. 137. 140. 142. 154. 166. 169. 175. 178.
185. 192. 199. 203. 205. 206. 207. 210. 220. 225. 227. 237. 244.
253. 259. 262. 267. 268. 273. 274. 276. 277. 282. 285. 296. 298.
299. 308. 310. 313. 314. 319. 322. 332. 333. 339. 343. 345. 358.
360. 366. 371. 378. 400. 401. 402. 405. 413. 415. 416. 417. 419.
425. 430. 431. 435. 436. 439. 440. 441. 442. 451. 460. 461. 470.
471. 483. 489. 490. 494. 501. 504. 510. 511. 514. 518. 519. 527.
542. 544. 545. 548. 549. 550. 552. 553. 554. 555. 556. 558. 561.
566. 568. 570. 573. 574. 583. 588. 591. 592. 593. 598. 599. 600.
602. 610. 612. 613. 632. 640. 648. 655. 660. 662. 668. 670. 671.
672. 678. 689. 697. 703. 704. 709. 717. 719. 726. 727. 730. 738.
749. 753. 758. 759. 760. 768. 773. 778. 782. 784. 785. 789. 799.
800.

Gevinsterne udleveres hos: Hr. **George Ogilvie, Herluf
Trollesgade 18** (Cigarhandelen) mod Aflevering af Lod-
sedlerne og bedes afhentede **snarest muligt**. B. F. D. S.

50-Aars Festen.

De Medlemmer, der maatte ønske i Aarets Løb at ind-
betale maanedlige eller ugentlige Indskud til Deltagelsen
i Foreningens 50-aarige Stiftelsesfest, bedes henvende sig
til et af undertegnede Bestyrelses Medlemmer paa Møde
aftnerne for at træffe nærmere Aftale. B. F. D. S.

Atter har Foreningen mistet en af sine trofaste
Bidragydere, idet **Fru L. Bechmann**, som i mange
Aar har støttet vor Stiftelse, i Slutningen af Marts
Maaned afgik ved Døden.

Sommermøderne

vil i Aar ikke finde Sted i noget bestemt Lokale, men
afholdes forskellige Steder efter nærmere Bekendtgørelse
i Bladet for hver Maaned. Møderne, der afholdes hver
fjortende Dag, paabegyndes:

Torsdag den 23. Maj

med Mødested: **Søpavillonen Kl. 9.**

B. F. D. S.

Sommerprogrammet

er foreløbigt ansat saaledes:

Torsdag d. 9. Maj (Kr. Himf.): **Cycleturn.**

Søndag d. 9. Juni:

Skovtur ad Slingerupbanen.

Torsdag d. 20. Juni:

Møde i Stiftelsens Have.

Søndag d. 7. Juli:

Stor Udflugt.

Søndag d. 4. August:

Cycleturn.

Søndag d. 1. September:

Nøddetur.

Torsdag d. 12. September:

**Aftenunderholdning med Revy-
Cabaret. Sidste Sommermøde.**

Nærmere Bekendtgørelse sker efterhaanden i Bladet.
Eventuelle Ændringer forbeholdes. B. F. D. S.

Cycleturn.

Torsdag d. 9. Maj (Kr. Himf.) Cycleturn til Holte, hvor
den medbragte Frokost indtages.

Mødested: **St. Hans Torv Kl. 9.**

B. F. D. S.

De Medlemmer,

som endnu ikke har afleveret deres fra Biblioteket laante
Bøger, bedes **snarest** gøre det under Adr.:

George Ogilvie,
Herluf Trollesg. 18.

Foreningens Kasserer:

Hr. Johs. Jørgensen (Konfektionshuset), Vesterbrog. 24,
Telefon 26,512.

*D'Herr Principalers og Pladssøgendes Opmærksomhed
henledes paa, at Bladet, foreløbig, for saa vidt Pladsen
tillader, gratis optager Avertissementer i begge Retninger.*

*Forekommende Mangler ved Bladets Tilsendelse bedes
venligst paaklagede hos Postvæsnet i vedkommende Di-
strikt, da Redaktionen intet Ansvar kan have herfor.*

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af Bestyrel-
sen. — Kontingent 50 Øre maanedlig for Medlemmer. —
Bidragydende 4 Kr. aarlig.

Alle Forenings-Meddelelser samt Meddelelser til »Vaj-
senhusianerbladet« sendes til Formanden, Hr. Fuldmægtig
F. Petersen, Nyvej 10 B⁴. V.

NR. 24

STADIGT
SKIFTENDE
VINDUES-
UDSTILLINGER

**BILLIGSTE
PRISER**

NR. 24

STØRSTE
UDVALG
ALTID
NYHEDER

LAGERET ER STEDESE FOR-
SYNET MED STORE STØR-
RELSER SAÆVEL I CON-
FEKTION SOM BLUSER

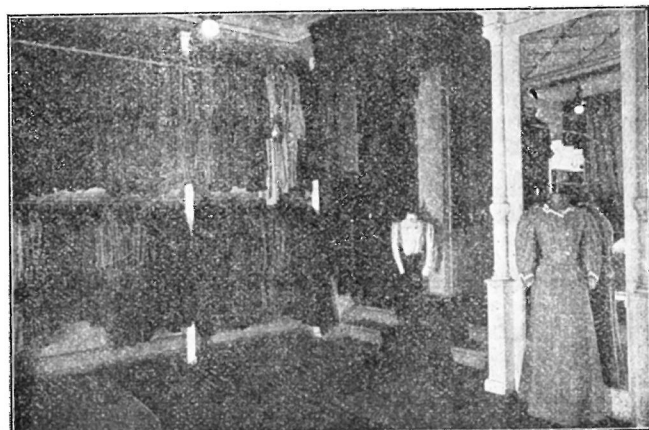
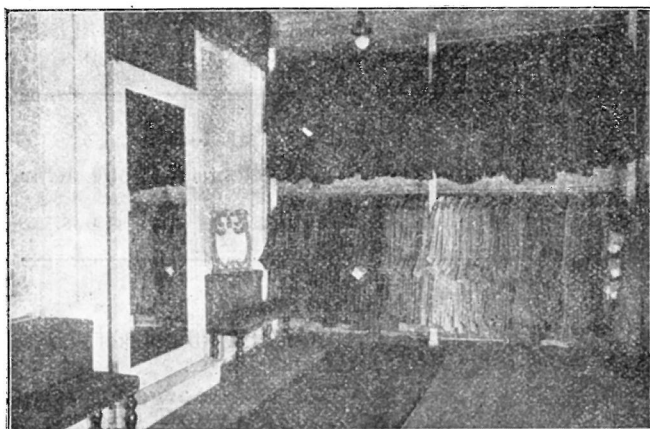
STØRSTE LAGER AF

OVERSTYKKER, KOSTUMER, KAABER, FRAKKER, NEDERDELE, BLUSER,
SKINDVARER, BOA, ETC.

VESTERBROGADE 24
TELEFON 26,512

JOHS. JØRGENSEN

VESTERBROGADE 24
TELEFON 26,512

Aktieselskabet
Nordisk Brandforsikring,
København.
Garantikapital: 4 Millioner Kroner
overtager
Brandforsikring og Indbrudsforsik-
ring til billigste, faste Præmier og paa
kulanteste Betingelser.
Hovedkontor: Rømersgade 3.

Anna Sheyes
Papirhandel.
= Lykønskningskort, Album, =
= Æskepost, Visitkort, =
Billedbøger, Spil, Rammer etc.
Gothersgade Nr. 147.
Telefon 32,742 x.
Ligeved Farimagsgade.

Charcuteriforretningen
(J. D. Beauvais)
ved **Robert Larsen,**
Vimmelskiftet 47.
Største og fineste Udvalg i
Paalæg, Conserves &
Delikatesser.
Telefon 5779.

George Ogilvie's
Cigar- & Tobaksforretning
Herluf Trollesgade 18.
Telefon 24017.
Bemærk: Fikse Nyheder i
Spadserestokke.

DET FORENEDE DANSKE
LIVSFORSIKRINGS-AKTIESELSKAB
HAFNIA
tegner livsvarige Livsforsikringer,
Kapitalforsikringer og Livrenter
ved dets herværende Generalagent:
JENS EMIL JUHL,
Nygade 4. — Telefon 3326.
Kontortid 9—4.
Træftes personlig 9—11 og 3—4.

Thorvald Bergs Eftf.
Indehaver: **SOPHUS JENSEN**
Børnedragter.
Købmagergade 32. Telf. 3740.
Nærværende Nr. er indleveret paa Post-
huset den 30. April.